

Vankulu Sosyal Araştırmalar Dergisi/Vankulu Journal of Social Studies**e-ISSN: 2822 – 4000****Yıl / Year: 2025 - Sayı / Issue: 16****Aida Babutcu**

Romanya'dan Evrensele: Cidem Narcis Braslaşu'nun şiirsel Evreni
From Romania to the Universal: The Poetic Universe of Cidem Narcis Braslashu

Doç.Dr., Erciyes Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi

Orcid: 0000-0001-9606-2086

ROR ID: <https://ror.org/047g8vk19>

E mail: aidababutcu@erciyes.edu.tr

Article Information/Makale Bilgisi

Cite as/Atıf: Babutcu, A. (2025). From Romania to the Universal: The Poetic Universe of Cidem Narcis Braslashu, *Vankulu Journal of Social Studies*, 16, 1-13. DOI: 10.55089/yyuvasad.1800791

Babutcu, A. (2025). Romanya'dan Evrensele: Cidem Narcis Braslaşu'nun şiirsel Evreni, *Vankulu Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 16, 1-13. DOI: 10.55089/yyuvasad.1800791

Article Types / Makale Türü: Research Article/Araştırma Makalesi

Received/Geliř Tarihi: October 10, 2025/ 10 Ekim 2025

Accepted/Kabul Tarihi: December 14, 2025/14 Aralık 2025

Published/Yayın Tarihi: December 30, 2025/ 30 Aralık 2025

Pub Date Season/Yayın Sezonu: December/Aralık

Issue/Sayı: 16 Pages/Sayfa: 1-13

Plagiarism/İntihal: This article has been reviewed by at least two referees and scanned via a plagiarism software. / Bu makale, en az iki hakem tarafından incelendi ve intihal içermediği teyit edildi.

Published by/Yayıncı: Van Yüzüncü Yıl University / Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi.

Ethical Statement/Etik Beyan: This study does not require ethical committee approval as it is based on data obtained from the literature/published sources. It is declared that scientific and ethical principles have been followed while carrying out and writing this study and that all the sources used have been properly cited/ Bu çalışma etik kurul izni gerektirmeyen nitelikte olup, kullanılan veriler literatür/yayınlanmış kaynaklar üzerinden elde edilmiştir. Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur (A. Babutcu).

Conflict of Interest/Çıkar Beyanı: There are no conflicts of interest. / Bu çalışma kapsamında herhangi bir kurum, kuruluş, kişi ile çıkar çatışması yoktur.

Declaration of Authors' Contribution/Yazarların Katkı Oran Beyanı: This article has one author and the contribution rate of the author is 100%. / Bu makale tek yazarlıdır ve yazarın katkı oranı %100'dür.

Yapay Zeka Kullanımı: Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde yapay zeka tabanlı herhangi bir araç ve uygulama kullanılmamıştır/ No artificial intelligence tools or applications were used during the preparation of this work.

Telif Hakkı ve Lisans/Copyright & License: Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmalarını CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır/ Authors publishing with the journal retain the copyright to their work licensed under the CC BY-NC 4

Romanya'dan Evrensele: Cidem Narcis Braslaşu'nun Şiirsel Evreni

From Romania to the Universal: The Poetic Universe of Cidem Narcis Braslashu

Öz

Balkan coğrafyası tarih boyunca farklı kültürlerin, dillerin ve kimliklerin kesişim noktası olmuş; bu zengin kültürel mozaik içinde Türk edebiyatı da kendine özgü bir yer edinmiştir. Romanya Türk edebiyatı, Balkanlardaki Türk topluluklarının tarihsel ve kültürel belleğini yansıtan önemli bir edebî damardır. Bu edebiyatın en dikkat çekici özelliklerinden biri, kadın şairlerin ortaya koyduğu özgün seslerdir. Balkan bağlamında kadın şairlerin şiirleri, toplumsal ve kültürel sürekliliği ifade etmesi açısından ayrı bir anlam taşır. Bu çerçevede, çağdaş Romanya Türk şiirinde öne çıkan Cidem Narcis Braslaşu hem bireysel deneyimlerini hem de toplumsal duyarlılıkları harmanlayan şiirleriyle dikkat çekmektedir. Çalışmada Braslaşu'nun şiirlerinde bireysel acılar, kader, yalnızlık, aile bağları, doğa ve hayal temalarının öne çıktığı, aynı zamanda millî ve kültürel kimlik unsurlarının da merkezi bir yer tuttuğu görülmektedir. Şairin eserlerinde bireysel duygular, toplumsal ve kolektif bilinçle iç içe geçer. Yeni Türk Edebiyatı'ndaki benzer lirizm ve temalarla yapılan karşılaştırmalar, Braslaşu'nun hem klasik Türk şiir geleneğine hem de modern lirik şiire göndermeler yapan çok katmanlı bir poetik çizgiye sahip olduğunu göstermektedir. Cidem Narcis Braslaşu, engellerine rağmen çağdaş Romanya Türk edebiyatında dikkat çeken bir kadın şair olarak öne çıkar. Şiirlerinde bireysel deneyimleri, aile ve toplum bağları ile içsel mücadelelerini işlerken, aynı zamanda Balkan coğrafyasında kadın olmanın ve kadın şair kimliğiyle var olmanın estetik ve kültürel anlamlarını da görür kılar. Braslaşu'nun şiir dünyası, kendi yaşam öyküsünün izdüşümlerini de taşır; şair, çocukluk anılarından toplumsal gözlemlerine kadar uzanan bir iç yolculuğu şiir diliyle yeniden kurar. Bu içsel yolculukta yaşadığı duygusal kırılmalar, kültürel aidiyet arayışı ve insanî duyarlık, onun poetik kimliğinin temel bileşenlerini oluşturur. Bu yönüyle Braslaşu'nun poetik evreni, bir kadının hem bireysel hem kültürel kimliğini yazıya dönüştürme biçimidir. Kendi biyografisinden beslenen bu duyarlık, şiirlerinde hem içtenliği hem de evrensel bir insanlık duygusunu görür kılar. Şairin dizelerinde yaşam öyküsü, duygusal bir otobiyografiyle sanatsal bir estetiğe dönüşür; bu da onu Romanya Türk şiirinde benzersiz kılan temel unsurdur. Onun eserlerinde duygu yoğunluğu, içtenlik ve dirayet, yalnızca bireysel bir anlatım biçimi değil, aynı zamanda Romanya Türk edebiyatının kolektif belleğine güçlü bir katkı sunan bir sanatsal tanıklık olarak değer kazanır.

Anahtar Kelimeler: Romanya, Balkan, Cidem Narcis Braslaşu, poetik, kadın.

Abstract

The Balkan region has historically been a crossroads of diverse cultures, languages, and identities, and within this rich cultural mosaic, Turkish literature has carved out a distinctive place for itself. Romanian Turkish literature represents a significant literary branch that reflects the historical and cultural memory of Turkish communities in the Balkans. One of the most notable aspects of this literature is the unique voices brought forth by women poets. In the Balkan context, the poetry of women carries particular significance in expressing social and cultural continuity. In this framework, Cidem Narcis Braslashu, a prominent figure in contemporary Romanian Turkish poetry, draws attention with her works that blend personal experiences and social sensitivity. The study demonstrates that themes such as personal suffering, fate, loneliness, family bonds, nature, and imagination are foregrounded in Braslashu's poetry, while elements of national and cultural identity likewise occupy a central place. In his works, individual emotions are intricately intertwined with social and collective consciousness. Comparative analyses with similar forms of lyricism and thematic tendencies in Modern Turkish Literature suggest that Braslashu develops a multilayered poetic framework that simultaneously evokes both the classical Turkish poetic tradition and modern lyric poetry. Cidem Narcis Braslashu stands out as a remarkable female poet in contemporary Romanian-Turkish literature despite numerous obstacles. In her poetry, she explores personal experiences, family and social bonds, and inner struggles, while at the same time revealing the aesthetic and cultural meanings of being a woman and a female poet in the Balkan geography. Braslashu's poetic world also carries the reflections of her own life story; the poet reconstructs an inner journey through the language of poetry, extending from childhood memories to social observations. The emotional fractures, the search for cultural belonging, and the human sensitivity she experiences in this inner journey form the fundamental components of her poetic identity. In this respect, Braslashu's poetic universe represents a woman's way of transforming both her individual and cultural identity into writing. Nourished by her own biography, this sensibility makes both sincerity and a universal sense of humanity visible in her poetry. In her verses, her life story transforms into an artistic aesthetic through an emotional autobiography- a feature that distinguishes her within Romanian-Turkish poetry. The emotional intensity, sincerity, and resilience in her works are not only a form of personal expression but also serve as an artistic testimony that makes a powerful contribution to the collective memory of Romanian-Turkish literature.

Keywords: Romania, Balkans, Cidem Narcis Braslashu, poetic, female

Giriş

Balkan coğrafyası tarih boyunca farklı kültürlerin, dillerin ve kimliklerin kesişim noktası olmuş; bu zengin kültürel mozaik içinde Türk edebiyatı da kendine özgü bir yer edinmiştir. Romanya Türk edebiyatı, Balkanlardaki Türk topluluklarının tarihsel ve kültürel belleğini yansıtan önemli bir edebî damardır. Bu edebiyatın en dikkat çekici özelliklerinden biri, kadın şairlerin ortaya koyduğu özgün seslerdir. Balkan bağlamında kadın şairlerin şiirleri, toplumsal ve kültürel sürekliliği ifade etmesi açısından ayrı bir anlam taşır (Akar vd.,1994; Horata, 1997; İsmaylova, 2010, s.173-185).

Bu çerçevede, çağdaş Romanya Türk şiirinde öne çıkan tatar kökenli Cidem Narcis Braslaşu, hem bireysel deneyimlerini hem de toplumsal duyarlılıkları harmanlayan şiirleriyle dikkat çeker. Braslaşu'nun eserlerinde bireysel acılar, kader, yalnızlık, aile bağları, doğa ve hayal temaları öne çıkar; aynı zamanda millî ve kültürel kimlik unsurları da merkezi bir yer tutar. Şairin şiirlerinde bireysel duygular, toplumsal ve kolektif bilinçle iç içe geçer. Bu yönüyle Braslaşu'nun poetik çizgisi, hem klasik Türk şiir geleneğine hem de modern lirik şiire göndermeler yapan çok katmanlı bir yapıya sahiptir.

Braslaşu'nun biyografisinden beslenen poetik evreni, şiirlerinde hem içtenliği hem de evrensel bir insanlık duygusunu görünür kılar. Şairin dizelerinde yaşam öyküsü, duygusal bir otobiyografiye sanatsal bir estetiğe dönüşür; bu da onu Romanya Türk şiirinde benzersiz kılan temel unsurdur.

1. Otobiyografik İzlekler ve Sanatsal Dönüşüm

1981 yılında Mecidiye'de dünyaya gelen Cidem Narcis Braslaşu edebî serüvenine ortaokul yıllarında, henüz altıncı sınıftayken kaleme aldığı “*Dua*” adlı ilk şiiriyle adım atmıştır. Bugüne dek yayımladığı on dokuz şiir ve düzyazı kitabı, onun edebiyata duyduğu içten bağlılığın ve üretkenliğinin somut göstergesidir. Yazın dünyasını, insanlara, şiire ve edebiyata yönelen derin sevgisiyle dolduran Braslaşu, ince bir duyarlılık ve yüksek bir empati yeteneğiyle çevresine yönelmiştir. Yalnızlık, onun şiirsel ilhamının en önemli kaynaklarından biri olurken, güçlü hafızası ve içsel sezgisi de yaratıcılığını beslemiştir. Annesi Umeyran Braslaşu'nun ifadesiyle, şairin hayatını anlamlandıran ve kişiliğini olgunlaştıran temel değerler tutku, güzellik, hakikat ile insanlara, doğaya ve kutsal olana duyduğu sarsılmaz sevgidir. (Dragomir, 2013)

Cidem Narcis Braslaşu'nun yaşamı ve şiirsel üretimi, esasen bireysel mücadelesiyle şekillenir. Doğuştan gelen sağlık sorunları ve bedensel engelleri nedeniyle tekerlekli sandalyeye mahkûm olan şair, hayatının erken döneminde 11 aylıkken çocukluk çağı aşısı sonrası hastalığın ilk belirtileriyle karşılaşmıştır. Bugüne kadar yurt içinde ve yurt dışında 13 ameliyat geçirmiş, motor fonksiyonlarını korumak için günlük fizyoterapi seansları içeren bir terapötik rehabilitasyon planı önerilmişse de seansların yüksek maliyeti ve ailenin sınırlı gelirleri nedeniyle bu planı uygulamak pratik olmamıştır. Bu bağlamda, Köstence İl Meclisi, Braslaşu ailesinin 20 Eylül 2011 tarihli dilekçesi üzerine, şairin sosyal ve tıbbi zorluklarını dikkate alarak, bir şiir kitabının (*Yazarlar Antolojisi*) yayımlanması için mali destek sağlanması hususunda Ekonomi ve Mali İşler Genel Müdürlüğüne başvuruda bulunmuştur. Başvuru metninde, genç şairin 12 yayınlanmış kitabının bulunduğu, satışlardan gelir elde etmediği, tüm eserlerini yayınevlerine ücretsiz sunduğu ve tekerlekli sandalyeye mahkûm olmasına rağmen kültürel etkinliklere aktif katılım gösterdiği vurgulanmıştır. Başvurunun sonucu olumlu bulunmuş olup, dönemin genel müdürü Gavrilă-Dima Bogdan tarafından onaylanan raporda, mevcut yasal düzenlemeler çerçevesinde Braslaşu'ya *Yazarlar Antolojisi* kitabının yayımlanması için mali destek sağlanmasının hukuken ve idari açıdan uygun olduğuna dikkat çekilmiştir. Başvurunun olumlu sonuçlanmasının ardından, Cumhurbaşkanı'na bağlı Kamu Yönetimi, Hukuk İşleri, Kamu Düzeni, Sağlık ve Sosyal Koruma Komisyonu da Braslaşu'ya *Yazarlar Antolojisi* kitabının yayımlanması için mali yardım sağlanması talebini onaylamıştır. (Consiliul Judeţean Constanţa, 2011)

Cidem Narcis Braslaşu gerek edebî üretimleri gerekse kişisel mücadelesiyle, resmî kurumlar ve edebiyat çevreleri tarafından daima sıcak bir kabulle karşılanmış, sosyal ve kültürel ortamlarda ilgiyle takip edilen bir şair olmuştur. Mesela, 2018 yılında Romanya'nın haber portallarından *Ziaristi Online*'da yayımlanan *Ţintuită de un vaccin în scaunul cu rotile, Cidem Narcis Brăslăşu zboară prin poezie. O nouă lansare, la Cotroceni (Uluslararası Şiir Günü, Cotroceni Ulusal Müzesi'nde şair Cidem Narcis Braslaşu'nun katılımıyla kutlandı)* başlıklı bir haberde Cidem Narcis Braslaşu'nun şiir

yolculuğundaki sevinçleri ve edebî başarıları okurlarıyla paylaşılmıştır. Haberdan anlaşılıyor ki, 1999 yılından itibaren UNESCO tarafından ilan edilen *Uluslararası Şiir Günü*, şiirin evrensel kültür ve maneviyatın zenginleşmesine yaptığı katkıları tanımak ve görünür kılmak amacıyla kutlanmaktadır. Bu özel gün, şiirsel yaratımın desteklenmesini, şiir ile diğer sanat dalları arasında diyalog kurulmasını ve şiirin toplumla doğrudan buluşan bir sanat olarak yaygınlaştırılmasını hedefler. İşte bu çerçevede, Cotroceni Ulusal Müzesi'nde düzenlenen etkinlikte Cidem Narcis Braslaşu'nun *Ruhtan Ruhlara* adlı kitabının tanıtımı hem bireysel bir edebî başarının hem de şiirin evrensel işlevinin güçlü bir yansıması olmuştur. Tekerlekli sandalye ile hareket eden şair Cidem Narcis Braslaşu, etkinlik sırasında yaptığı konuşmada, umut ve inançtan asla vazgeçilmemesi gerektiğini vurgulamış, annesine ve Tanrı'ya olan şükranlarını ifade etmiştir. Braslaşu, 11 aylıkken uygulanan "çocukluk aşısı" sonucu gelişen spastik dipleji (Little hastalığı) nedeniyle yaşamı boyunca birçok ameliyat geçirmek zorunda kalmış, buna rağmen yürüyebilme arzusunu hiçbir zaman yitirmemiştir. Çocukluk yıllarını büyük ölçüde hastane süreçleri içinde geçiren genç şair, okul arkadaşlarının verdiği desteği her zaman hatırlamaktadır. Çin'de uygulanan tıbbi müdahaleler yalnızca kısmi bir iyileşme sağlamış, kalıcı bir sonuç elde edilememiştir; bu süreçte edebiyat, Braslaşu için en güvenli sığınak ve kendini ifade etme alanı olmuştur. Cotroceni Ulusal Müzesi'nde düzenlenen etkinlik, müze müdürü Adina Rentea'nın açılış konuşması ile başlamış ve Braslaşu'nun eserleri akademisyenler ile kültürel çevreler tarafından değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmeler, Braslaşu'nun üretkenliği ve şiirsel duyarlılığı, yalnızca kendi trajedisini değil, aynı zamanda Rumen-Tatar topluluğunun kültürel belleğini görünür kılmaktadır (Roncea, 2018).

Benzer şekilde, Romanya'nın *Ziua de Constanta* gazetesi de 11 May, 2013 tarihli *Lansare de carte la Şcoala "Gheorghe Țițeica": Cidem Narcis Brăslășu și-a lansat cel de-al optsprezecelea volum. ("Gheorghe Țițeica" Okulu'nda kitap lansmanı. Cidem Narcis Braslaşu on sekizinci cildini tanıttı)* başlıklı haberini genç şairin başarılarının tanıtımına ayırmıştır. Haberdan anlaşılıyor ki, Mayıs'ın ilk haftasında Köstence'deki 30 No'lu *Gheorghe Țițeica* Ortaokulu'nun 2. ve 3. sınıflarından 60'tan fazla öğrenci, kurumun kütüphanecisi Anca Moșoiu tarafından organize edilen son derece duygusal bir kitap lansmanına katılmıştır. Yazarlar Birliği üyesi ve Köstence doğumlu şair Cidem Narcis Braslaşu, on sekizinci kitabı *Copilărie fericită - Mutsuz Çocukluk*'u öğrencilere takdim etmiş ve eseri, kendi ifadesiyle, "çocukluk, hayatının altın çağı anlamına gelen ve gelecek nesiller için de geçerli olan herkese" ithaf etmiştir. Haberdan anlaşıldığı üzere, Braslaşu 2002 yılında yalnızca on yaşındayken Tatarca yayımlanan ilk kitabı *Kuwnaksız Balalık - Mutsuz Çocukluk* ile edebi sahneye adım atmış; bugün 31 yaşında, kaderin kendisine verdiği zorlukları - bir yaşında yapılan çocuk aşısı felci sonucu tekerlekli sandalyede yaşamının getirdiği engelleri - hayatın değerli bir hediyesi olarak görmektedir. Şair için edebiyat, özellikle şiir ve düzyazı, bedenin kısıtlanamayacağı ruhun özgürlüğünü ifade eden en güçlü araçtır; Braslaşu bunu "*mekanik koltuğa çivilenemeyen ruhun kaçıışı*" olarak tanımlar. Ayrıca, haberde vurgulandığı üzere, Braslaşu annesiyle birlikte öğrencilerin sorularını yanıtlamış, küçük izleyicilerin merak ve hayranlık dolu ilgisine doğrudan temas etmiştir. *Mutsuz Çocukluk* kitabında, şairin şiirsel evreni büyükannesi, annesi, babası ve çok erken yaşta kaybettiği kardeşi gibi değerli aile bireylerinin anılarıyla örülmüştür. Anaokulu ve ilkokul yıllarından, dağ gezilerinden ve Yunus parkı ziyaretlerinden anılar paylaşan Braslaşu, öğrencilerine yalnızca naif bir çocuk dünyasını değil, aynı zamanda bir savaşçı olarak kendi inanç ve kararlılıkla örülmüş kişiliğini de göstermiştir. Kitapta yer alan bir şiirinden, "*Akşam yemeğinden sonra, mutlu ve sakin / Annemle dua ediyorum. / Gururlu ve muthuyum / Sevilen bir kız olduğum için*" dizeleriyle minik okurlara içten bir duygusal deneyim de sunmuştur. (Calde, 2013)

Telegraf Online ve *adinabocai's Blog* haber portalları ise *Cultura* başlığı altında Cidem Narcis Braslaşu'nun *Otobiyoğrafik Hikâyeler* adlı 12.kitabının 11 Temmuz 2011 tarihinde düzenlenmiş lansmanı hakkında kapsamlı haber yayınlamıştır. Haberin içeriğinden öğreniyoruz ki, bu eser, Romanya Yazarlar Birliği'nin genç Tatar üyesinin hayatına dair yoğun duygusal yük taşıyan ve yaşam öyküsünden esinlenmiş otobiyoğrafik öykülerden oluşmaktadır. Lansman, Braslaşu'nun etrafında yeniden toplanan aile, arkadaşlar ve onu yazarlık çabalarında destekleyen topluluk üyeleri için duygusal bir an niteliği taşımıştır. Etkinlik, Braslaşu'nun yazarlık yolculuğunda yaşadığı acı, ızdırap, hırs, umutsuzluk, anlayış, inanç ve umut gibi duyguları hem yansıtmaları hem de bu duyguları estetik bir

biçimde dönüştürerek okura sunması bakımından dikkat çekicidir. (“Povestiri autobiografice”, 2011; adinabocai’s Blog, 2011)

Ayrıca, Romanya’nın 4. Cumhurbaşkanı Traian Basescu’nun eşi Maria Basescu ile Cidem Narcis Braslaşu arasında gelişen dostane ilişki, Cumhurbaşkanı eşinin Tatar topluluğu tarafından Köstence’de düzenlenen bir etkinliğe davet edilmesiyle başlamıştır. Maria Basescu genç şair Braslaşu’nun 18 kitap yayımladığını ve sahip olduğu özgün şiirsel yeteneği özellikle takdir ettiğini belirtmiştir. Ülkenin birinci hanımı yazarın çeşitli kitap sunumlarına katılarak edebî faaliyetlerini yakından takip etmiş, desteklemiştir (Dobrescu, 2013; Minoritati nationale, 2012; adinabocai’s Blog, 2011).

Bu bahsedilenler, Braslaşu’nun kişisel mücadelelerini, toplumsal katkılarını ve edebî üretkenliğini resmî bir çerçevede gözler önüne sermesi açısından önemlidir.

Sonuç olarak, Cidem Narcis Braslaşu’nun şiirsel dünyası, bireysel deneyim ve kolektif duyarlılığı harmanlayan bir poetik çizgi sunarken, yaşam koşulları ve engelleri karşısındaki dirayeti hem edebî hem de toplumsal bağlamda Balkan Türk edebiyatının genç bir kadın şair olarak değerini ortaya koymaktadır.

2. Cidem Narcis Braslaşu’nun Hayatla Kurduğu Şiirsel Diyalog

Cidem Narcis Braslaşu, Dobruca bölgesinin genç kuşak şairleri arasında özel bir yere sahiptir. Doğuştan gelen sağlık sorunları ve bedensel engelleri nedeniyle hayatını tekerlekli sandalye ile sürdürmek zorunda kalan Braslaşu, buna rağmen edebiyat aracılığıyla kendisine yeni bir dünya kurmuş, şiirlerini hem bir içsel direnişin hem de varoluşsal bir kabullenişin ürünü hâline getirmiştir. Ortaöğrenimini doğduğu şehirde tamamlayan şair, genç yaşlarından itibaren edebiyata yönelmiş ve eserlerini Karadeniz, Caş, Renkler gibi dergilerde yayımlamaya başlamıştır.

Braslaşu’nun şiirleri özellikle iç dünyasının derinliklerinden doğan duygularla örülüdür. İlk eseri Kuwnaksız balalık (“Mutsuz çocukluk”, 2000), acılarla şekillenmiş çocukluk yıllarının bir edebî yansımasıdır. Ardından yayımladığı *Fir de iarbă* (Çimen teli, 2003), daha sonralar yine Romence *De treci codrii-nchipuirii* (Hayal Ormanlarından Geçerken) - toplu şiirlerden oluşan bir cilt; *Frământări* (İç Çalkantılar, 2005); *Când lacrimile devin cristale* (Gözyaşları Kristale Döndüğünde) - iki dilli bir cilt (2005); *De-a alfabetul* (Alfabe Oyunu, 2006); *Povestiri alese* (Seçme Hikâyeler, 2006), *Viața văzută din ottoliu* (Koltuktan Görülen Hayat, 2007), *Sizlerge Selam* (Türkçe, 2009), *Șir Saklagan Sözlere* (Türkçe, 2011), *In complicitate cu viața* (Hayatla Ortaklık İçinde, 2012), *Din suflete pentru suflete* (Ruhlardan Ruhlara, 2012), *Copilarie fericita* (Mutlu Çocukluk, 2013), *Eternul cant* (Sonsuz Şarkı, 2016), *Drumuri și speranțe* (Yollar ve Umutlar, 2021), *Poezia mea e speranță* (Şiirim Umuttur, 2008) ve b. adlı kitaplarında ise yine hem çocukluğunu hem de hayatın acı ve umut yüklü yanlarını dile getirmiştir (*Lansare de carte*, 2008). Onun şiirlerinde öfke, umut, hatıralar ve bireysel acılar bir araya gelir, fakat bunlar asla karamsarlığa teslim olmuş bir ruhun değil, kendi eksikliklerini aşmayı başarmış güçlü bir şahsiyetin yansımalarıdır. Braslaşu, eserlerinde basit fakat derinlikli sözlerle komplekslerinden sıyrıldığını, umudu ve yaşama sevincini yeniden inşa ettiğini ortaya koyar.

Şairin şiirlerinde bireysel deneyim, toplumsal duyarlılıkla birleşir. Ümitler, Öfkem, Kader gibi şiirlerinde içsel duygular, arzular ve düşünceler dile gelirken; Neneme, Babam, Misapir, Sibel’ge gibi eserlerinde aile bağları, akrabalık ve komşuluk özlemi bir sanat ve duygu yoğunluğu içerisinde işlenir:

Közümni aşkanda,
Cangırıp cılaganda,
Dünyanı körgende,
İşte hayat degende,

Nenemge sarıldım,
Kucağına baylandım.
Nenem men men ograştı,
Mağa sawlık karadı. (Mahmut, 2009, s. 265)

Burada göz açmak, ağlamak, dünyayı görmek ve hayatı işitmek gibi imgeler aracılığıyla insanın saf, masum ve henüz dış dünyaya yeni adım atan hâli yalın bir dille tasvir edilir. Bu durum, şiirin tematik düzleminde masumiyetin ve varoluşun ilk deneyimlerinin altını çizer. Nene figürü, şairin hayatında yalnızca bir aile büyüğü değil, aynı zamanda güvenilen bir liman ve şefkatin sembolüdür; nene sevgisi hem bedensel hem de ruhsal iyileştirici bir güç olarak yüceltilir. Şairin yalın bir dille kurduğu bu yapı, içtenliğin ve sahiciliğin şiirsel karşılığıdır. Aynı zamanda şiirde kullanılan imgeler oldukça sade görünse de sembolik bir derinlik taşır: göz açmak varoluşu, kucak güveni, sağlık ise hem bedensel hem ruhsal huzuru sembolize eder. Ayrıca, burada kucak imgesi, bireysel düzlemde sıcaklık ve güveni, toplumsal düzlemde ise Türk-Tatar kültüründe köklü bir değer olan aile kurumunun sürekliliğini temsil eder. Bu yönüyle onun şiirleri hem bireysel hem de kolektif bir hafıza niteliği taşır. Yeni Türk edebiyatıyla karşılaştırdığımızda, bu temaları işleyen pek çok şair karşımıza çıkar: Mehmet Akif'in bazı şiirlerinde (örneğin "*Seyfi Baba*") aile bağları, fedakârlık, şefkat ve kuşaklar arası ilişki işlenir. Akif'in aile ve mahalle yaşantısına duyduğu saygı ile Braslaşu'nun nene figürü üzerinden kurduğu aidiyet arasında kültürel bir benzerlik kurulabilir. Cahit Sıtkı'nın, özellikle "Memleket İsterim" ve bazı kısa lirik şiirlerinde masumiyet, aile özlemi ve güven arayışı vardır; çocukluğun ve anne-baba sevgisinin insan ruhundaki temel dayanaklar olduğu sıkça değinir. *Nenem* şiirindeki masum ve içten ses, Cahit Sıtkı'nın çocukluk ve aile temalı dizeleriyle benzer bir duyarlılığa sahiptir. Behcet Necatigil'in şiirlerinde aile, ev, anne ve baba figürleri çok önemli bir yer tutar. Onun "Evler" ya da aile bağlarını işleyen şiirleri, bireysel varoluşu aile üzerinden anlamlandırması bakımından Braslaşu ile ortak bir çizgide görülebilir. Ziya Osman Saba'nın şiirleri çoğunlukla çocukluk, aile, anne sevgisi, aile büyükleri ve nostaljik duygular üzerinedir. *Nenem* şiirindeki masumiyet ve aile sıcaklığı, Ziya Osman'ın "Anne" ya da "Çocukluk" temalı şiirleriyle birebir benzerlik gösterir. Sezai Karakoç'un bazı şiirlerinde "anne" ve "kadın" figürleri koruyucu, kutsal ve metafizik bir anlam taşır. Dolayısıyla Cidem Narcis Braslaşu yeni Türk edebiyatındaki bu çizginin Dobruca'daki genç bir kadın şairdeki yansıması olarak değerlendirilebilir.

Braslaşu'nun poetikasında dikkate değer bir başka boyut da doğa sevgisidir. Tabiatı bir sığınak, bir huzur kaynağı olarak gören şair, her hatırayı ve her imgeyi doğanın simgeleriyle bütünleştirir. Küz (Sonbahar), Geceler, Akşam, Kış avası, Prietena mea luna (Benim arkadaşım ay), Primavara (İlkbahar) gibi şiirlerinde mevsimlerin değişimiyle insan ruhundaki dalgalanmaları paralel bir estetik içinde işler. *Küz* şiirinde genç şairimiz şöyle seslenir:

*Yaprakları sarargan terekleriniñ,
Küz deñiştirgen bütün renkleriniñ.
Birliy, birliy epsin üze, kopara, uşırta,
Acımadan bütün yeşilliklerini kurıta. (Mahmut, 2009, s. 265)*

Yaprakların sararması, kargaların kışın gelişiyile köyü doldurması, ayın dostane bir varlık gibi kişileştirilmesi, onun tabiatı hem mecazi hem de duygusal bir boyutla işlediğini gösterir. *Küz* şiiri, doğrudan mevsimsel dönüşüm temasını işler. Şair, sonbaharı sadece doğadaki renk değişimi olarak değil, aynı zamanda canlılığın yavaş yavaş sönüşü olarak tasvir eder. "Yaprakların sararması" ve "yeşilliklerin kuruması" hayatın faniliğini, zamanın yıpratıcı gücünü sembolize eder. Bu bağlamda şiirde doğa-insan paralelliği dikkat çeker, tıpkı yaprakların solması gibi, insan hayatı da geçicidir. Edebi açıdan bakıldığında kişileştirme (teşhis) ve mecaz kullanımı ön plandadır. Güze doğru ilerleyen doğa, âdetâ insan iradesiyle "koparan, uçuran, kurutan" bir varlık olarak resmedilir. Bu yönüyle şiir, Yahya Kemal'in "Mevsimler" şiirinde olduğu gibi zamanın akışını tabiatın diliyle anlatan Yeni Türk Edebiyatı şiirleriyle de karşılaştırılabilir. Aynı zamanda Ahmet Haşim'in "Piyale"deki "Sanat" şiirinde doğaya yüklenen ruhî anlamı da hatırlatır. *Kış* şiirinde de benzer duygular karşımıza çıkar:

*Men de karga kömülsem,
Şomup, şomup bir cürsem,
Tuysam karnıñ sıcak süygisin,
Koklasam eşsiz kokısın. (Mahmut, 2009, s. 265)*

Şiir, kış mevsimini dışarıdan seyreden bir gözlemciyle değil, karın içine isteyerek gömülmek isteyen ben-anlatıcıyla kuruludur. "Karga kömülsem" dileği, tabiatla tam bir özdeşlik ve sığınma arzudur; kış artık üşüten, dışlayıcı bir doğa durumu değil, insanı örtüp koruyan bir koza hâline gelir.

Üçüncü dizede “karın sıcak sevgisi” ifadesi, karın fiziksel soğuğu ile “sıcaklık” arasında paradoksal bir mecaz kurar; kar kişileştirilir (teşhis) ve şefkat atfedilir. Bu, Braslaşu’nun şiirlerinde sık rastlanan içsel yaraları doğanın kucağında iyileştirme arzusunun bir devamıdır. Son dizedeki “eşsiz koku” ise kokunun şiire dâhil edilmesiyle duyular arası geçiş (synesthesia) yaratır: soğuğun dokunma duyusundan, karın kokusuna geçilir; kar yalnız “beyazlık” değil, hafıza ve duyu nesnesidir. Biçim bakımından dört kısa dize, yalın söz dizimi ve tekrar değerindeki onomatopoetik sözcük (*şomip, şomip*), şiirin çocukça masum ama metafizik sığınak tonunu güçlendirir. “Kara gömülmek” imgesi, ölüm çağrışımına da açıkken, şiir bunu bir yenilenme/arınma jestine çevirir: kar örtüsü altında gürültü susar, benlik dinlenir. Karı soğuk bir engel değil, şefkatli bir örtü olarak gören, duyulara yaslanan lirizm Braslaşu’nun şiirinde doğanın terapötik işlevini kristalize eder; Yeni Türk Edebiyatı’ndaki kar imgeleriyle akraba, fakat bedensel duyum ve içsel iyileşme vurgusuyla ayrışan özgün bir örnektir. Örneğin, Yahya Kemal’in “Kar Musikileri” şiirinde kar, şehri örten estetik bir örtü ve zamanı yavaşlatan bir musiki olarak işlev görür. Braslaşu’da da kar benzer biçimde sükûnet ve korunma sağlayan bir ortam kurar, fakat o, musiki imgesi yerine bedensel deneyim (yürüyüş sesi, koku, sıcaklık) üzerinden ilerler. Behçet Necatigil’de “kar” kimi şiirlerde ev içi ısı/soğuk karşıtlığıyla aile ve hatıra duygusunu yoğunlaştırır. Braslaşu’da “karın sıcak sevgisi”, Necatigil’deki bu içerisi - dışarıyı gerilimini tersyüz ederek dışarıyı (doğayı) “iç”e (sığınak) çevirir. Cahit Külebi ve Bedri Rahmi Eyüboğlu’nun Anadolu kışını yalın imgelerle anlatan şiirlerinde, kar yaşamla barışık bir doğa unsurudur. Braslaşu’nun yalın, somut ve duyusal dili bu çizgiye yaklaşır; ancak Balkan coğrafyasının hüznü dinginliği ve şairin kişisel sağaltım arayışı, ona özgü bir tını yaratır. Bu imgeler-edebi çırpıntılar aslında Braslaşu’nun bireysel sıkıntılarından arınma ve evrensel bir huzur arayışının da sembolleridir.

Şairin eserlerinde hayal gücü de merkezi bir rol oynar. *Hayal* ve *Pencerede* adlı şiirlerinde, gerçekleşmesi mümkün olmayan arzularını dile getirirken, aynı zamanda imkânsızın şiirsel bir estetikle mümkün hâle getirilebileceğini ortaya koyar. Onun hayal dünyasında bireysel acılar bir kenara bırakılarak insana, vatana ve topluma duyulan merhamet öne çıkar:

*Tınp turaman yerimde,
Gece kündiz minderimde,
Kaderge bazı şikâyetşimen,
Köp defa da şükir etemen.*

*Aklım man dünya dolaşaman,
Hayalimde köklerge uşaman
Güzel işler başaraman
Epsin sade hayâlüm man. (Mahmut, 2009, s. 271)*

Şiirin ana teması, insanın gerçekte yapamadıklarını hayallerinde telafi etme çabasıdır. Şair, kader karşısında kimi zaman şikâyet eden, kimi zaman da şükreden bir ruh hâlini dile getirir. Bu, insanın varoluşsal çelişkisini gösterir: bir yanda hayata dair sınırlılıklar, diğer yanda hayallerin sınırsız özgürlüğü vardır. Şiirde “gece gündüz hayal kurmak” ifadesi, gerçek hayatın kısıtlılığına karşı hayallerin sürekli bir sığınak olduğunu anlatır. Şair, dünyayı dolaşmayı, göklere uçmayı, güzel işler başarmayı düşler, fakat bunların hepsinin sadece hayalde kalışını vurgular. Böylece şiir, hayalin insana verdiği teselli ile gerçeğin dayattığı imkânsızlık arasında salınır, şair insanın hayat karşısındaki güçsüzlüğünü, fakat hayaller aracılığıyla kazandığı içsel özgürlüğü işler. Bu tema, Yeni Türk edebiyatında da farklı şairlerde benzer biçimde işlenmiştir. Örneğin, Namık Kemal’in “Hürriyet Kasidesi”nde hayal ve ideal, toplumsal özgürlük ve siyasal kurtuluşla iç içedir. Braslaşu’da ise hayal, bireysel bir kaçış ve kader karşısında içsel bir özgürlük alanıdır. Yine Ahmet Haşim’in “Piyale” önsözünde hayalin estetik bir değer olarak doğrudan şiirin kaynağı sayılması, Cidem Narcis Braslaşu’nun hayale sığınışını hatırlatır. Modern Türk şiirinde ise Cahit Sıtkı Tarancı’nın “Otuz Beş Yaş”ında gerçekleşmeyen arzuların hayale dönüşmesi aynı insani duyguyu taşır. Ancak Braslaşu’nun sesinde, melankolik değil, daha çok kabullenici bir lirizm vardır. Ayrıca Cidem’in hayali “dünyayı dolaşmak” ve “göklere uçmak” gibi imgelerle dile getirmesi, Yahya Kemal’in “Rindlerin Ölümü” şiirindeki idealize edilmiş hayat arzusuyla da karşılaştırılabilir. Ancak Cidem Narcis’in şiirinde bu

hayaller yalnızca bireysel bir telafi alanıdır; Yahya Kemal’de olduğu gibi metafizik bir sonsuzluk değil, yaşanmamış hayatın bir yankısıdır.

Cidem Narcis Braslaşu, sanatını hem bireysel bir iç döküm olarak hem de kolektif kimliğe bağlı bir sorumluluk olarak görür. Dini inancı ve Allah’a bağlılığı, onun içsel dinginliğinin temel dayanağıdır. *Kayırlı Kader*, *Allam Bağışla*, *Tuşunce*, *Gafil Kul*, *Ecel*, *Elveda*, *Üş Aylar* ve s. şiirler Cidem’in inançlı bir kul olduğunu hem içtenliğe hem de derin bir manevi farkındalığa dayanan hal ve sözlerle hissettirir. Aynı zamanda bu şiirler insanın kader, ölüm ve yalnızlık gibi varoluşsal temalar karşısındaki teslimiyetini ve sabrını da ustaca yansıtarak, Cidem’in edebi dünyasında inanç ile yaşam arasındaki ince dengeyi gözler önüne serer. Her gün Allah’a dua eden bu genç şair, hayatla hesaplaşırken asla karamsarlığa kapılmaz; şiirleriyle sevgi, umut ve merhameti diri tutar. Örneğin, *Kayırlı Kader* şiiri bunun en güzel kanıtıdır:

*Kader men tuwmak balaban kismet
Bo da er kulğa nasip etmez.
Ne mutlı kaderi külgenge
Ne yazık onıñ kadırın bilmegenge.*

*Men kadersiz tuwganman,
Yazıma bek inanaman.
Oga karşı turalmayman
Şikâyetşi de bolalmayman.*

*Belki başkası menden beter
Aklım tam şalışa, bo yeter,
Allam, sen beterinden kori*

Kayır man tolsın ömrüm soñı. (Mahmut, 2009, s. 272)

Şiir, doğuştan engelli bir şairin kader karşısındaki derin sorgulamasını ve teslimiyetini dile getirir. Şiirde geçen “*Men kadersiz tuwganman*” dizesi, yalnızca soyut bir yazgı kabulü değil, şairin kendi bedensel engeliyle hayatı boyunca yüzleşmesinin bir itirafı niteliğindedir. Bu açıdan şiir, bireysel trajediyi edebî bir dile dönüştürerek içsel bir direniş ve tevekkülün örneğini sunar. Şair, kaderi “*balaban kismet*” yani büyük bir nasip olarak tanımlar, ancak bu nasip herkese eşit dağıtılmamıştır. Bu noktada kaderin adaletsizliği, şairin hayat tecrübesiyle birleşerek güçlü bir lirizm kazanır. Şairin kader karşısındaki tavrı, isyan ile tevekkül arasında gidip gelir: “*Yazıma bek inanaman / Oga karşı turalmayman*” dizelerinde isyanın eşiğinde bir kabulleniş vardır. Bu durum, onun fiziksel kısıtlılıklarını aşamasa da ruhsal direncini gösterir. Şiirin son bölümünde ise bireysel yazgı ilahi boyutla birleşir. Şair, Allah’a seslenerek kendisine daha beter bir kaderin yazılmaması için dua eder: “*Allam, sen beterinden kori / Kayır man tolsın ömrüm soñı.*” Burada dua, aynı zamanda şiirin merkezindeki varoluşsal ıstırapın en saf ifadesidir. Bu şiir, Yeni Türk edebiyatındaki “kader” temasıyla karşılaştırıldığında hem benzerlikler hem de özgünlükler taşır. Mehmet Âkif’in şiirlerinde kader anlayışı, çoğunlukla “tevekkül” ile değil, “çalışma ve irade” ile birlikte ele alınır. Mesela *Safahat*’ta sık sık “Kader, tembelin mazereti değildir” anlayışı vurgulanır. Âkif’e göre insan, yazgısını değiştirmek için gayret göstermeli, iradesini ortaya koymalıdır. Yani kader, edilgin bir teslimiyet değil, insanın sorumluluğunu hatırlatan bir sınavdır. Cidem Narcis’in *Kayırlı Kader* şiirinde ise farklı bir tavır görülür. Doğuştan gelen engeli nedeniyle onun kaderle ilişkisi, Âkif’in idealize ettiği aktif mücadeleci tavırdan ziyade daha derin bir kabulleniş ve içsel bir tevekkül şeklinde ortaya çıkar. Dolayısıyla Mehmet Âkif’in şiirlerinde kader ile insan iradesi arasında aktif bir diyalog varken, Cidem Narcis’in şiirinde kader karşısındaki duruş pasif bir kabullenme ile metafizik bir yakarışa dönüşür. Bu farklılık, bir yandan şairlerin yaşadığı koşullar ve kişisel hayat tecrübelerinden, diğer yandan edebiyatın yüklediği anlam dünyasından kaynaklanır. Böylece Cidem Narcis, kader temasını Mehmet Âkif’ten farklı olarak “çaba” değil, “çare arayışı ve dua” çerçevesinde işler; bu da onun şiirini hem bireysel hem toplumsal bağlamda özgün kılar. Cahit Zarifoğlu da şiirlerinde kaderi metafizik bir sorgulama alanı olarak işler, Cidem Narcis ise aynı metafizik sorgulamayı bireysel engelleri üzerinden somutlaştırır. Ayrıca onun sesi, Balkan Türk edebiyatındaki kadın şair kimliğiyle birleşerek çok daha kırılgan ama aynı zamanda dirayetli bir tını kazanır.

Allam Bağışla şiiri, bireysel bir yakarışın toplumsal bir bilinçle harmanlandığı güçlü bir lirizm taşır. Şair, dünyayı ve milletini müşkül durumda görerek başlar, zorluklarla boğuşan bir toplumun çocuğu olduğunu dile getirir. Bu başlangıç, onun yalnızca bireysel sıkıntılara değil, aynı zamanda milletin sorunlarına da duyarlı olduğunu gösterir. Dolayısıyla şiir hem ferdi hem de toplumsal acıların iç içe geçtiği bir dua metni niteliğindedir:

*Dünyanın alin köremen,
Müşkil bolğanın bilemen,
Pikareleşti doğru milletim,
Tırışa zawalı memleketim.*

*Öz özime tüşinemen,
Fikirlerim men küreşemen,
Ne bolır benim alim
Bir kün köz kapasa babayım?*

*O benim demir kuvvetim,
O benim eksilmez küdretim,
Süygim, barlığım, yüregim
O tuynır zenginliğim.*

*Tüşingende qarap bola ömirim
Zerlene benim bütün yaşayışım,
Babayım, meni taşlama
Allam, babayımnu bağışla. (Mahmut, 2009, s. 274)*

İkinci bölümde şair iç dünyasına yönelir. Düşüncelerinin kendisiyle sürekli bir mücadele halinde olduğunu belirtirken, geleceğini tehdit eden en büyük kaygısını açıklar: babasını kaybetme korkusu. Baba figürü şiirde sadece bir ebeveyn değildir; aynı zamanda şairin hayat gücünü, iradesini ve yaşama direncini temsil eder. Onu “demir kuvvet, eksilmez kudret, sevgi, varlık ve yürek” olarak tanımlaması, babayı adeta ilahi bir koruyucuya dönüştürür. Bu noktada baba, hem somut hem de sembolik bir dayanak haline gelir. Son kıtalarda şairin duası yoğunlaşır: Babasının yokluğuyla hayatının kararmasından endişe eder ve Allah’a sığınarak “*Babayım, beni taşlama, Allah’ım babamı bağışla*” diyerek yalvarır. Burada aciziyet duygusu, ilahi merhamete duyulan güvenle dengelenir. Şiir bu yönüyle bir dua, bir iç konuşma ve bir teslimiyet ifadesidir. Şiirdeki dua dili ve millet-birey bütünlüğü, Mehmet Âkif Ersoy’un şiirleriyle benzerlik gösterir. Akif’in “Secde” ya da “Dua” şiirlerinde olduğu gibi bireysel bir yakarış, milletin dertleriyle birlikte Allah’a arz edilir. Aynı zamanda babanın koruyucu gücü üzerinden Allah’a yönelen yalvarış, Akif’in şiirlerinde sıkça rastlanan “ilahi kudrete sığınma” temasını hatırlatır. Ancak Cidem Narcis’in şiiri, bu yakarışı bir kız çocuğunun kırılgan sesiyle ve sakatlığı dolayısıyla hayatın acılarını çok daha derinden hisseden bir bireyin tecrübesiyle dile getirir. Bu yönüyle, şiir hem evrensel bir dua niteliği taşır hem de şairin biyografik kaderiyle birleşerek özel bir derinlik kazanır. Aynı zamanda Narcis’in baba figürü üzerinden kurduğu duygusal derinlik, Halide Nusret Zorlutuna’nın “Baba” şiiriyle de örtüşür. Halide Nusret, babasını kaybetmiş olmanın hüznünü işlerken, baba figürünü bir boşluk, bir özlem olarak hatırlar. Narcis ise hâlâ hayatta olan babasına sınıksız sarılır, onun varlığını kaybetmeme arzusuyla Allah’a yalvarır. Bu yönüyle Narcis’in sesi daha kırılgan, daha çocukçadır; Yunus Emre’nin içten, yalvarıcı üslubunu hatırlatıyor. İnsanın aczini itiraf edip Allah’a sığınması biçiminde Cidem Narcis’in özü, hastalığı ve sakatlığı bu şiire ayrı bir trajik derinlik kazandırır. Bu yönüyle şiir, yalnızca Romanya Türk-Tatar edebiyatının değil, modern Türk edebiyatının da dua şiirleri geleneğinde görülebilecek ve kader temalı şiirleriyle yan yana okunabilecek güçlü bir metindir.

Cidem Narcis Braslaşu’nun kimliğini, duyuş ve düşünüş dünyasını en yetkin şekilde ifade eden metin, yine kendi kaleminden süzülen şiirdir:

*Çidem nedir bilesiz mi?
Nedaydır, dep soraysız mı?
Çidem şölleriniñ şeşegi
Küzniñ renkli şenligi.*

*Mavı, sarı, pembe gül
Tık başı, ince, uzun
Müskamber şaşar etraflarga
Cesaret yoktur onı koparmaga.*

*Yaşa, Cidem, gönüllerde,
Solma, gülim, ömirlerce,
Şeşeklerniñ paşası
Cüregimniñ parşası. (Mahmut, 2009, s. 265)*

Çidem adlı bu şiirinde şair, engelli bir genç kadın kimliğiyle kendisini çiğdem çiçeğiyle özdeşleştirerek hem bireysel varoluşunu hem de toplumsal konumunu lirizm ve sembolizm aracılığıyla dile getirir. Şiirdeki çiğdem imgesi, ilk bakışta baharın müjdecisi olan bir doğa unsuru gibi görünse de satır aralarında şairin kendi iç dünyasını ve kimliğini yansıtan otobiyografik bir simgeye dönüşür. Çiğdem çiçeğinin ince, narin ve renkli yapısı şairin hem kırılganlığını hem de içsel zenginliğini temsil eder. “Cesaret yoktur onı koparmaga” dizesinde vurgulanan koparılmama motifi, yalnızca doğaya duyulan saygı değil, aynı zamanda şairin kendi varlığına yönelik bir dokunulmazlık talebidir. Bu bağlamda şair, toplumun ön yargılarına ve kırıcı bakışlarına karşı kendi değerini, tıpkı koparılmaması gereken bir çiçek gibi hatırlatır. Şiirde geçen “mavi, sarı, pembe” renkler, yaşamın çok yönlü ve renkli yanlarını sembolize ederken, şairin bedensel engeline rağmen taşıdığı umut, sevgi ve yaşama sevinci de bu imgeler aracılığıyla dile getirilir. Çiğdem, yalnızca doğanın bir parçası değil, aynı zamanda yaşamın sürekliliğini, yeniden doğuşu ve umudu simgeleyen bir varlığa dönüşür. Bu sembolik boyutuyla şiir, şairin kendi varlığını kutsayan, aynı zamanda toplumdan anlayış ve saygı talep eden bir bildirge niteliği kazanır. Çidem şiiri, Cidem Narcis Braslaşu’nun kişisel dünyasının, bedensel engelinin ve varoluş mücadelesinin estetik bir yansımasıdır. Şair, çiğdem çiçeği aracılığıyla hem kırılganlığını hem de direncini görünür kılar. Dolayısıyla şiir, bireysel kimlik ile doğa sembollerinin kaynaştığı, derin lirizme sahip bir metin olarak değerlendirilebilir.

Braslaşu’nun içsel yalnızlığı çarpıcı imgelerle dile getiren bir diğer lirik şiiri *Pencirede* adlanır:

*Oturganda paytomımda,
Pencíremden karaganda,
Kele maga oyun sesi
Saklancumak, em türlisi.*

*Oyunlarga men merakman
Kişilerge de men asretmen,
Carılacak cürekişim,
Şaresizmen, babayşığım...*

*Mıgayaman karaganda
Ballar tışta cuwırışkanda
Yok kudretim koşılmaga
Tartılaman cılamaga! (Mahmut, 2009, s. 274)*

Şiirin ilk bölümünde pencere imgesi, şairin dünyayla kurduğu sınırlı ilişkinin simgesi olarak öne çıkar. “Penciremden karaganda” ifadesi, dış dünyaya duyulan özlemi ve bu dünyaya katılamamanın yarattığı içsel kırgınlığı temsil eder. Çocukların dışarıda oynadığı oyunlara karşı duyulan merak, fakat buna katılamamanın getirdiği yoksunluk, şairin ruhunda derin bir hüznü uyandırır. Burada pencere, bir yandan dış dünyaya açılan kapı, öte yandan şairin önündeki görünmez engelin somut bir metaforu hâline gelir. İkinci bölümde “Oyunlarga men merakman / Kişilerge de men asretmen” dizeleri, toplumsal hayata katılma arzusunun açıkça ortaya koyar. Ancak “Şaresizmen, babayşığım” ifadesi, bu arzusunun engellilik nedeniyle bir hayale dönüşmesini dile getirir. Şair, fiziksel engeliyle yaşam arasında sıkışmışlığını yalın bir dille, fakat derin bir lirizmle ifade etmektedir. Üçüncü bölümde “Ballar tışta cuwırışkanda / Yok kudretim koşılmaga” dizeleri, engelin en dramatik yönünü açığa çıkarır. Şair, çocukların coşkusuna katılamamanın acısını dile getirirken, bu acının kaçınılmaz sonucunun “ağlamak” olduğunu da belirtir. Burada şiir, bireysel yalnızlığı toplumsal bir gerçeklikle buluşturur;

çünkü engellilik yalnızca bedensel bir sınırlılık değil, aynı zamanda sosyal hayatın dışında bırakılma deneyimidir. *Pencirede* şiiri, Cidem Narcis Braslaşu'nun yaşam gerçeğini, duygusal derinliğini ve toplumsal yalnızlığını yansıtan otobiyografik bir metin olarak değerlendirilebilir. Şiir, pencere metaforu aracılığıyla engelliliğin getirdiği görünmez sınırları görünür kılar ve bireysel arzularla toplumsal katılım arasındaki kopukluğu duygu yüklü bir lirizmle dile getirir. Böylece şair, kendi yaşantısından hareketle evrensel bir yalnızlık ve özlem temasını edebi boyuta taşır.

Braslaşu'nun Tatarca ve Romence yazılmış şiirlerini içeren İnci Çiçeği adlı kitabı, onun edebî serüveninde yeni bir dönemin işareti olarak değerlendirilmektedir. Derin duygularla örülmüş bu eser, hayallerin ve bireysel acıların kolektif bir edebiyat diliyle buluştuğu özgün bir katkı niteliğindedir.

Cidem Narcis Braslaşu, engellerine rağmen Türk-Tatar şiirinde kendine has bir yer edinmiş, bireysel acıları kolektif bir estetikle harmanlamış güçlü bir kadın şair olarak edebiyat tarihinde yerini almıştır.

Sonuç

Romanya'da yaşayan Türk kökenli şair ve yazarlar günümüzde hem Oğuz Türkçesiyle hem de Kuzey Tatar Türkçesiyle edebî eserler üretmektedir. Bu şairlerden biri, Balkanlar'da Türk şiirinin çağdaş temsilcileri arasında yer alan ve çokdilli edebî üretimiyle dikkat çeken Cidem Narcis Braslaşu'dur.

Cidem Narcis Braslaşu'nun şiirsel evreninin bireysel, toplumsal ve evrensel katmanları aynı anda kucaklayan çok yönlü bir yapı arz ettiği görülmektedir. Şair, engellerine ve hayatın zorlayıcı koşullarına rağmen, şiiri bir varoluş alanı ve direniş biçimi olarak konumlandırmıştır. Onun dizelerinde yalnızlık, kader ve acı bireysel düzlemde içsel bir hesaplaşmaya dönüşürken; aile bağları, toplumsal hafıza, inanç ve kültürel aidiyet ise kolektif bilinçle bütünleşmektedir. Doğa imgesine yüklediği anlamlar, hayal gücüne açtığı alan ve dua-tevazu merkezli manevi yaklaşımı, Braslaşu'nun şiirinde hem bireysel bir iyileşme çabasını hem de insanlık ortak paydasında yankılanan bir lirizmi ortaya koymaktadır.

Bu çalışma, onun şiirinde otobiyografik izleğin nasıl edebî bir imge örgüsüne dönüştüğünü göstererek, Balkan Türk şiirinde kadın sesinin kurucu işlevine dair yöntemsel bir okuma sunmaktadır. Ayrıca Braslaşu'nun doğa, kader, dua, aile ve engellilik temalarını özgün bir lirizme dönüştürme biçimi, Türk edebiyatında benlik, aidiyet ve varoluş temaları üzerine yürütülen kuramsal tartışmalara karşılaştırmalı bir perspektif kazandırmaktadır. Şairin çokdilli yazın pratiği ise hem Türk diasporası edebiyatında hem de Balkan kültürel coğrafyasında şiirsel kimliğin nasıl yeniden üretildiğini göstermesi bakımından önemlidir. Böylece makale, yalnızca Braslaşu'nun poetikasını görünür kılmakla kalmayıp, aynı zamanda çağdaş Türk şiir incelemelerine disiplinlerarası ve kültürlerarası bir açılım sağlamaktadır.

Balkanlar, Osmanlı hâkimiyetinin sona ermesinden sonra dahi, edebî üretimlerinde Türk edebiyatının izlerini taşımaya devam etmiştir. Bu coğrafyada ortaya çıkan edebî yönelimler, yerel ve ulusal özgünlük arayışlarıyla iç içe geçmekle birlikte, özellikle çağdaş edebiyatta da Türk edebiyatının etkisini sürdürmektedir. Bu bağlamda Balkan şiiri hem kendi kültürel mirasını koruyan hem de Türk edebiyatının estetik ve tematik yankılarını dönüştürerek yeniden üreten bir karakter göstermektedir. Yeni Türk edebiyatıyla karşılaştırmalı olarak değerlendirildiğinde, Braslaşu'nun poetikasında Mehmet Âkif'in kader anlayışına, Cahit Sıtkı'nın masumiyet ve aile özlemi temalarına, Necatigil'in ev ve aidiyet lirizmine, Ziya Osman'ın nostaljik duyarlılığına ve Yahya Kemal'in doğa-zaman ilişkisindeki lirizmine paralel göndermeler bulunduğu saptanmıştır. Ancak şairin sesi, Balkan coğrafyasında kadın bir şair olarak yaşadığı özgül deneyimler ve engellerle birleşerek farklılaşır; bu da onu hem Romanya Türk edebiyatında hem de Balkan şiirinde özgün bir konuma yerleştirir.

Dolayısıyla Cidem Narcis Braslaşu, yalnızca bireysel bir duyarlılığın değil, aynı zamanda Balkan Türk edebiyatının kültürel belleğini diri tutan, inancı ve direnciyle okurda iz bırakan güçlü bir kadın şairdir. Onun şiirsel evreni, Romanya'dan evrensele uzanan bir lirizmin ve Balkan kadın sesinin edebiyat tarihine kaydedilmiş kıymetli bir tanıklığıdır.

Kaynakça

- Adinabocai's Blog. (2011, 11 Temmuz). *Narcis Cidem Brâslău și Ale Sale, Povestiri Autobiografice*". Erişim:01.09.2025, <https://adinabocai.wordpress.com/2011/07/11/narcis-cidem-braslasu-si-ale-sale-%E2%80%9Epovestiri-autobiografice%E2%80%9D/>
- Akar, M., Deniz, S. ve Bilecik, F. (1994). *Türk Dünyası Çağdaş Edebiyatı*. İstanbul: Yesevi Yayıncılık.
- Anghelescu, D. (Ed.). (2010, Kasım). *Carmina Balcanica – Review of South–East European Spirituality and Culture*, III (2). Erişim:01.09.2025, <https://www.scribd.com/document/75750559/Carmina-Balcanica-2010-2>
- Braslaşu, U. (2012, Ekim). “Karadeniz” Dergisi Yazarı Narcis Çidem Braslaşu’ya “Üstün Başarı Diploması”. *Kadınlar Dünyası – Çaş, Karadeniz Mecmuası*, 231(11), 30.
- Calde, Stiri. (2013, 11 Mayıs). *Lansare de carte la Școala “Gheorghe Țițeica”: Cidem Narcis Brâslău și-a lansat cel de-al optsprezecelea volum. ZIUA de Constanța*. Erişim:02.09.2025, <https://www.ziuaconstanta.ro/diverse/stiri-calde/lansare-de-carte-la-scoala-gheorghe-titeica-cidem-narcis-braslasu-si-a-lansat-cel-de-al-optsprezecea-volum-456807.html>
- Chelaru, M. (2012, Haziran). *Din Poezia Comunității Turco-tătare Din România. Balcanica – Literatură Universală, Cronica*. Erişim:01.09.2025, https://revistacronica.wordpress.com/wp-content/uploads/2012/07/cronica-06_2012.pdf
- Consiliul Județean Constanța. (2011, 20 Ekim). *Hotărârea Nr. 296 Privind Acordarea Unui Ajutor Financiar Doamnei Brâslău Cidem Narcis*. Erişim: 03.09.2025, https://www.cjc.ro/dyn_doc/Hotarari/2011/296.pdf
- Dobrescu, P. (2013, 17 Mart). *Prima Doamnă, cu Prietena la Circ. Libertatea*. Erişim:01.09.2025, <https://www.libertatea.ro/stiri/prima-doamna-cu-prietena-la-circ-859378>
- Dragomir, A. (2013, 27 Kasım). “Copilărie fericită”, un nou volum semnat de Cidem Narcis Brâslău. *România Liberă*. Erişim:01.09.2025, <https://romanioliberal.ro/special/copilarie-fericita-un-nou-volum-semnat-de-cidem-narcis-braslasu-319074/>
- Engüllü, S. (t.y.). *Balkanlar’da Türk Şiiri – Balkan Türklerinin Kimlik Destanı*. Erişim: 01.09.2025, <http://turkoloji.cu.edu.tr/CAGDAS%20TURK%20LEHCELERI/8.php>
- Horata, O. (1997). *Romanya ve Gagauz Türk Edebiyatı*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale. (2008, 6 Haziran). *Lansare de carte Cidem Narcis Brâslău. Minoritatea tătară 2008*. Erişim:01.09.2025, <https://ispmn.gov.ro/node/minoritatea-ttar-2008>
- İsmayilova, J. (2010). *Romanya’da Türk Edebiyatı ve Temsilcileri. Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 14(1), 173–185. Erişim:01.09.2025, <https://www.ajindex.com/dosyalar/makale/acarindex-1423935162.pdf>
- Kolcu, A. İ. (2012). *Çağdaş Türk Dünyası Edebiyatı*. Erzurum: Salkımsöğüt Yayınları.
- Mahmut, N. A. (2009). *Romanya Türk–Tatar Edebiyatı* (Cilt 3). București: Editura Newline.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1998). *Türk Dünyası Edebiyatları*. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Minorități Naționale. (2012, 2 Mart). *Narcis Cidem Brâslău, invitată de Maria Băsescu să-și lanseze ultima carte la Cotroceni. Interetnica*. Erişim:01.09.2025, <https://interetnica.ro/narcis-cidem-braslasu-invitata-de-maria-basescu-sa-si-lanseze-ultima-carte-la-cotroceni/>
- Önal, M. N. (1997). *Romanya Türklerinin Günümüz Edebiyatı. Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, 4, 15–39.

- Povestiri Autobiografice*, Scrise de Cidem Narcis Brăslău. (2011, 7 Temmuz). *TelegrafOnline – Cultura*. Erişim:01.09.2025, <https://www.telegrafonline.ro/povestiri-autobiografice-and-8221-scrise-de-cidem-narcis-braslasu>
- Roncea, V. (2012, 26 Mart). *Țintuită de un vaccin în scaunul cu roțile, Cidem Narcis Brăslău zboară prin poezie. O nouă lansare, la Cotroceni*. *Ziaristi Online*. Erişim:05.09.2025, <https://www.ziaristionline.ro/2012/03/26/tintuita-de-un-vaccin-in-scaunul-cu-rotile-cidem-narcis-braslasu-zboara-prin-poezie-o-noua-lansare-la-cotroceni-videofoto/>
- Söylemez, O. ve Azap, S. (Ed.). (2018). *Türk Dünyası Çağdaş Edebiyatları El Kitabı*. İstanbul: Kesit Yayınları.
- Tarancı, İ. (2014). *Köstence Şiir Seçkisi (IV. Uluslararası Balkan Türk Şairleri Köstence Buluşması 2014)*. Edirne: Edirne Valiliği Balkan Kitaplığı.
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı. (t.y.). *Türkiye Dışındaki Türk Edebiyatları Antolojisi: Romanya–Gagavuz Türk Edebiyatı* (Cilt 12). Erişim:09.09.2025, <https://ekitap.ktb.gov.tr/TR-78516/romanya-ve-gagavuz-turk-edebiyati-12-cilt.html>
- Türk Kültürü Araştırma Enstitüsü. (1998). *Türk Dünyası El Kitabı* (Cilt 4). Ankara: Türk Kültürü Araştırma Enstitüsü.
- Yoloğlu, G. (2002). *İlk Mektub. Rumın Yazarlarının Eserlerinden İbaret Toplu*. Bakü: Adiloğlu Neşriyatı.

Araştırma ve Yayın Etiği Beyanı

Araştırmacı verilerin toplanmasında, analizinde ve raporlaştırılmasında her türlü etik ilke ve kurala özen gösterdiğini beyan eder.

Yazarların Makaleye Katkı Oranları

Makale tek yazarlı olarak hazırlanmıştır.

Çıkar Beyanı

Makalenin hazırlanmasında herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.